

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Mateřská škola Brněnec

569 04 Brněnec 22

Identifikátor: 600 100 286

Zřizovatel: Obec Brněnec, MÚ, Moravská Chrastová, 569 04 Brněnec

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 8. a 10. listopadu 1999

Čj.	104 409/99-1164
Signatura	oj4at103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Pro vzdělávací činnost je v „Ročním plánu MŠ pro šk. rok 1999 - 2000“ vyznačen systém plánování a přípravy učitelek. V jednotlivých složkách výchovy (včetně dopravní, mravní a citové výchovy, výchovy k ochraně životního prostředí a pobytu venku) jsou uvedeny dílčí úkoly, které charakterizují požadavky na rozsah obsahů, forem, metod a prostředků realizace. Učitelky vypracovávají tematické plány vzdělávací práce. Jsou podrobné a motivační rámec (téma) je společný pro obě třídy. Liší se pouze náročností úkolů a rozsahem poznatků, které jsou v souladu s Programem výchovné práce pro jesle a MŠ vydaným MŠ ČSR pod č. j. 33 483/83-201 dne 23. prosince 1983. V týdenním bloku dochází k prolínání všech složek vzdělávací činnosti, žádná z nich není opomíjena. Při plánování činností je respektován i požadavek na využití druhé třídy k provádění hudební a tělesné výchovy.

Pro děti s nesprávnou výslovností jsou vypracovány individuální plány jejich osobnostního rozvoje.

Plánování je promyšlené, funkční. Hodnocení je vynikající.

Podmínky vzdělávací činnosti

Do MŠ je pro školní rok 1999 - 2000 zařazeno 42 dětí a jsou rozděleny do dvou tříd.

S dětmi pracují 3 pedagogické pracovnice. Všechny mají pedagogickou a odbornou způsobilost. Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. srpna 1998 na základě výsledků konkurzu. Je cvičitelkou III. stupně jódy, vede odborné semináře „Pojďme si hrát“ pro okres Svitavy, Blansko a Hradec Králové. Učitelka, která zastupuje ředitelku v době její nepřítomnosti, vykovává v MŠ logopedickou praxi. Pracovní doba všech pedagogických pracovnic je rozložena do třítydenního cyklu, v němž stěžejní vzdělávací práci vykonávají učitelky (2x ranní směna, 1x odpolední). Tento způsob využití pracovní doby je efektivní vzhledem k celkovému počtu dětí v MŠ a zcela adekvátní úvazkům přímé výchovné práce.

Po nástupu nové ředitelky začala mateřská škola se souhlasem a s finanční podporou zřizovatele měnit svůj vzhled. Úpravy byly provedeny ve vnitřních prostorách školy (nové sociální zařízení pro děti, z neúčelně využívané jídelny vznikla šatna dětí a malá pracovna - ateliér pro výtvarnou výchovu a o bývalou šatnu byly rozšířeny prostory 1. třídy). Byl dokoupen nový variabilní nábytek pro uložení hraček dětí a vytvořeny koutky pro námětové hry. Stávající starší nábytek byl restaurován. Jeho barevné provedení kompozičně ladí s dalšími doplňky a výzdobou obou tříd. Děti mají dostatek hraček, jsou všem volně přístupné a jejich uspořádání tvoří denní nabídku. Třídy i ostatní prostory školy jsou esteticky a vkusně upravené. Na trvalejší výzdobu jsou použity originální výtvarné práce učitelek a výtvarných umělců (sponzorů MŠ) - obrazy s dětskou tematikou, keramika, nástěnné malby, dekorativní práce z přírodních materiálů. Děti se vlastními výrobky a pracemi podílejí především na výzdobě šatny a chodby. Prostorové práce jsou většinou ponechávány ve třídě a dále využívány ve vzdělávacím procesu.

Na vzdělávací činnost je ve škole dostatek materiálů a rozmanitých didaktických pomůcek, které jsou potupně modernizovány. Nejen pro dramatickou výchovu, ale i k ostatním činnostem jsou využívány materiály a pomůcky z vlastních zdrojů (kostýmy, klobouky, látky, sušené květiny apod.) nebo se na nich podílejí rodiče a další sponzoři.

Předmětem zájmu zůstává úprava dvora k jeho využití po celý rok. Ředitelkou školy byly zřizovateli do rozpočtu předloženy požadavky materiálně technického zajištění školy (dlouhodobý plán i potřeba realizace pro následující finanční období).

Denní režim plně respektuje psychohygienické zásady v uspořádání života dětí. Veškeré změny jsou konzultovány s rodiči. Rovněž škola vychází vstříc jejich požadavkům. MŠ má příkladnou spolupráci s dětskou a zubní lékařkou, je zavedeno pravidelné čištění zubů, lékařské prohlídky. Spánek je diferencován podle individuálních potřeb dětí. K odpolednímu odpočinku pro nejstarší děti byly zakoupeny lehké přenosné matrace (odpovídají hygienickým předpisům). Prostor stabilní ložnice je tak využit pro hru dětí a tělocvičnu. Bezpečnost dětí při jejich předávání jiné osobě než rodičům, je zajištěno jejich řádným písemným pověřením. Částečně je dopolední program 1. třídy (v době ranních her) narušen vstupem dětí ze 2. třídy, které přecházejí na WC a do umývárny. Vzhledem k uspořádání místností v MŠ však není jiná organizace možná a společný přechod přes třídu se zatím jeví jako nejideálnější řešení.

S cílem snížit nemocnost u dětí je v MŠ realizován ozdravný program. Pravidelně je zařazováno cvičení jógy a věnována pozornost správnému dýchání. Výsledkem je dosažení harmonie a stavu vyváženosti, jenž pomáhá zvládnout různé výkyvy (tělesné u psychické), které děti potkávají. Pozornost je věnována rovněž zdravé výživě, po celý den mají děti k dispozici dostatek tekutin.

Příjemné prostředí a celkovou atmosféru školy zvýrazňuje milé jednání a vstupování všech pracovníků a velmi dobré a kooperativní interpersonální vztahy. Všude je naprostá čistota a pořádek.

V MŠ jsou pro vzdělávací činnost vytvořeny vynikající podmínky.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Hospitace vzdělávací činnosti byla za přítomnosti ředitelky školy provedena ve 1. třídě s heterogenním uspořádáním skupiny dětí (dětí 3-5 leté).

Paní učitelka byla na práci s dětmi velmi dobře připravená. Zvolené metody a formy vzdělávací činnosti odpovídaly podmínkám a složení třídy. Organizace činností byla nenásilná. Jejich bohatou a rozmanitou nabídkou dovedla získat přirozený zájem dětí. Byl vytvořen prostor pro verbální projev dětí a sebevyjádření. Spontánní a řízené činnosti byly zcela vyvážené, děti měly dostatek prostoru k pohybovým aktivitám. Propojení obou tříd krátkou chodbičkou a společný tematický blok vzdělávací činnosti umožňuje dětem účastnit se podle svého zájmu i činnosti ve druhé třídě.

V průběhu dne byly uplatňovány a upevňovány zásady zdravého životního stylu, rozvíjeny společenské, mravní, kulturní a hygienické návyky. Na velmi dobré úrovni je rovněž estetika a kultura stolování. Při sebeobslužných dovednostech byla rozvíjena samostatnost dětí, menší podíl dětí byl zaznamenán pouze na přípravě stolování. Starší děti byly vedeny k pomoci mladším a k vzájemné toleranci. Zvýšenou pozornost učitelka věnovala dítěti vyžadující individuální péči. Organizace režimových momentů byla záměrně společná. Především společné zasednutí ke stolu je chápáno jako vysoce společenský a mravní akt, při němž je vytvářen pocit sounáležitosti a bezpečí a připomíná „velkou rodinu“. Pro děti bylo vytvořeno bohaté citové zázemí.

Hodnocení organizace, forem a metod vzdělávací činnosti je vynikající.

Motivace a hodnocení

Motivaci a především vzbuzení zájmu dítěte věnovala učitelka velkou pozornost. Vhodné pomůcky a navození atmosféry bylo aktivizující a podnětné. Z projevů dětí bylo zcela zřetelné, že se do MŠ těší. K hodnocení učitelka využívala především pochvaly a povzbuzení, vždy byla oceňována snaha a pokrok. Cíleně a citlivě je pěstována zdravá sebedůvěra dětí. Ověřování znalostí a dovedností má charakter systematického vytváření zpětné vazby.

Hodnocení této oblasti je vynikající.

Interakce a komunikace

Komunikace v MŠ je založena na partnerství, vzájemném respektování a důvěře. Děti jsou vedeny k lásce a úctě k sobě samému, kamarádovi, k rodičům, k učitelce, k pracovnícím MŠ, starým spoluobčanům. Společně oslavují narozeniny a svátek dětí, ale i učitelek a pracovníc školy. Citlivě je postupováno při utváření citů, charakterových vlastností a návyků chování, aby děti byly schopny hodnotit své vlastní činy.

Je podporována spontaneita a otevřenost dětí. Z pedagogického působení učitelek se vytratilo manipulativní vedení a poučování, naopak dovedou dětem naslouchat a učit se jim porozumět. Samy svým jednáním, vystupováním a chováním jsou dětem příkladem.

Interakce a komunikace je v MŠ na vynikající úrovni.

Spontánní činnosti

Pro hru dětí byl vytvořen dostatečný časový prostor. Měly možnost si vybrat, hračku, volně dostupný výtvarný materiál, nebo nabídnutou činnost. Vstupy učitelky do hry byly citlivé. Byla plně respektována osobnost dítěte, podporována tvořivost a fantazie. Střídání hrových činností bylo přirozené a vycházelo z potřeby a zájmu dětí (potřeba vzájemné komunikace ve skupinové hře, ale i potřeba soukromí).

Hodnocení spontánních činností je vynikající.

Řízené činnosti

V průběhu dne bylo zařazeno několik výchovných složek, z nichž dominantní postavení zaujímala jazyková výchova. Byla realizována společně s celou skupinou dětí. Vhodnými pomůckami a působivou motivací (zvýraznění vyprávění hudebním motivem) dovedla učitelka děti zcela zaujmout. Poznatky o zvířátkách nebyly předávány pouze monologickou formou, ale byla přirozeně podporována jejich představivost a zvědavost. Úkoly byly diferencovány podle věku a schopností dětí. Měly logickou posloupnost, byly opřeny o praktické zkušenosti dětí a jejich prožitky. Důraz byl kladen i na správnou výslovnost a vyjadřování. Nebyla opomenuta gymnastika mluvidel. Střídání poloh dětí vedlo k jejich přirozené aktivizaci. Byla uplatněna zásada přiměřenosti a uvědomělosti. V jedné části jazykové výchovy, kdy děti jednotlivě určovaly zvířátko na obrázku a měly za úkol ho položit na místo, kam v lese patří (vytvořena maketa lesa z přírodních materiálů), učitelka se v zájmu udržení delší pozornosti ostatních dětí ke konci činnosti spokojila pouze se správným pojmenováním zvířátka. V pohospitačním rozhovoru však sama již naznačila další a efektivnější způsob realizace.

Ostatní řízené činnosti (individuální péče, práce s malou skupinkou) probíhaly nenásilně v době ranních her dětí. Zařazení ranního cvičení před pobytem venku mělo své opodstatnění vyplývající z celkového průběhu všech činností během dne. Provádění zdravotních cviků bylo

motivováno, motivace však nevycházela z právě probíhajícího tématu. Rovněž je třeba zvážit vhodnost využívání bubínku k přirozeným cvičením.

Řízené činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celkové hodnocení kvality vzdělávací činnosti v mateřské škole je vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka v loňském roce vypracovala na základě zjištěných podmínek vzdělávací činnosti školy dlouhodobou „Koncepci mateřské školy v Brněncích“. Koncepční záměry jsou vytyčeny pro tyto oblasti: výchovně vzdělávací práce, ozdravný program, vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce rodiny a školy, spolupráce s obcí a spolupráce se základní školou. V oblasti vzdělávací stanovila dlouhodobé cíle pro tělesnou výchovu, rozumovou, estetickou a především citovou a mravní.

Pro školní rok 1999 - 2000 je vytyčen cíl (spokojené dítě, které má chuť poznávat, přemýšlet, tvořit a plně prožívat svět kolem sebe), který dále rozvíjí již dosažené výchovně vzdělávací záměry v uplynulém roce. Pedagogické záměry sledují vytváření a upevňování morálních hodnot, rozvíjení dětí pozitivně komunikovat a spolupracovat. Roční plán obsahuje další přílohy pro jednotlivé oblasti práce mateřské školy a byl schválen na 1. pedagogické poradě v září 1999.

Plánování je zcela funkční, efektivní. Má vynikající úroveň.

Organizování

V mateřské škole pracují mimo tří pedagogických pracovníků dvě provozní pracovníce - školnice a kuchařka. Všem jsou určeny jejich povinnosti a kompetence. Organizační struktura umožňuje účinné řízení

Vnitřní řád školy pro rodiče obsahuje potřebné informace a požadavky k bezproblémovému chodu mateřské školy. Rodičům je umožněna spoluúčast na vzdělávacím procesu a životě MŠ. Je jim poskytována odborná a konzultační pomoc při výchově dětí. Rovněž mají možnost si zapůjčit odbornou literaturu a časopisy, které jim přiblíží a vysvětlí specifika vývoje dítěte a pomohou najít směr výchovy. Rodiče mají možnost si vypůjčit videokazety o józe, magnetofonové kazety s pohádkami pro děti, v době jejich nemoci. Na nástěnkách jsou rodičům poskytovány informace o vzdělávací činnosti školy. To, že se rodiče zajímají o život dětí a vzdělávací práci MŠ, vyplynulo nejen z jejich rozhovorů s učitelkami, ale dokladují to i zápisy ze schůzek a přehled o jejich bohaté účasti, zapojení do různých akcí pořádaných MŠ apod.

Pravidelně jsou prováděny pedagogické a provozní porady. Krátké operativní schůzky většinou řeší náhle vzniklou situaci nebo problém. Předávání informací je včasné a objektivní. K upevňování přátelských vztahů a pěstování vzájemné úcty mezi pedagogickými a provozními jsou konána i neformální posezení mimo MŠ.

Mateřská škola ve svém programu nabízí hudebně pohybový kroužek pod odborným vedením učitelky ZUŠ Letovice. Navštěvují ho děti na přání rodičů (bez omezení věku) a je

realizován 1x týdně v dopoledních hodinách. Pro děti se špatnou výslovností je prováděna logopedická prevence. V případě těžší vady je rodičům doporučována péče logopeda. Do programu MŠ je zařazena jóga (pod odborným vedením ředitelky školy), která napomáhá harmonickému vývoji dětí. V odpoledních hodinách jógová cvičení navštěvují i rodiče a veřejnost. Jejich smyslem není jen význam tělesný, ale také filosofický.

Vedle příkladné spolupráce s rodiči má MŠ velmi dobrou spolupráci se ZŠ v Brněnci. Společně si předávají zkušenosti o přípravě dětí na základní školu, realizují návštěvy a některé akce pro děti. Spolupráce ze zřizovatelem je založena na vzájemné komunikaci, včasné a přesné informovanosti. Zástupci obce jsou zváni na besídky a pořádané akce v MŠ, jsou seznamováni s podmínkami a úrovní výchovně vzdělávací činnosti školy. V oblasti zkvalitnění odborné péče má MŠ rozvinutou velmi dobrou spolupráci s Pedagogicko psychologickou poradnou ve Svitavách.

Povinná dokumentace v MŠ je svědomitě a pečlivě vedena. Důležité informace jsou zabezpečeny proti zneužití. Evidence dětí obsahuje všechny náležitosti.

Bezproblémový chod MŠ je založen především na vzájemné komunikaci. Organizační uspořádání je promyšlené a funkční. Hodnocení je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka svým jednáním, promyšlenou a všemi pracovníky přijatou koncepcí školy ozdravila vztahy v kolektivu i život v MŠ. Jako účinný prostředek k ocenění snažení a výsledků využívá především pochvaly. Jasně a konkrétně formulovaná kritéria pro přiznání osobních příplatků a k odměňování umožňují objektivní hodnocení. Především u pedagogických pracovníků podporuje zájem o další vzdělávání a následně sleduje využívání získaných poznatků v pedagogickém procesu. Rovněž v ročním plánu jsou pro zkvalitnění vzdělávací činnosti stanoveny oblasti vzdělávání - semináře zaměřené na logopedii, duševní hygienu a komunikaci, výtvarnou a tělesnou výchovu. Ředitelka pravidelně navštěvuje semináře programu HEP - OSF Praha (Health Education Project - Open Society Fund) - „Program výchovy ke zdravému životnímu stylu“ akreditovaným MŠMT ČR č. 2251/98-26/1-84 (např. semináře Konflikt a komunikace, Sexuální výchova apod.). Úroveň těchto seminářů je vysoká a poznatky z nich rozšiřují její pedagogickou odbornost.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy společně s ČŠI hospitovala v 1 třídě. Při rozboru se zaměřila na sledovaný cíl. Vhodně formulované otázky vedly učitelku k analýze vzdělávací práce a jejímu zhodnocení. Jednání bylo tvůrčí, podnětné, nestresující. Závěry z hospitace budou předmětem pedagogické porady. Ředitelka prokázala, že dovede nejen poskytnout odbornou a metodickou pomoc, ale ocenit i přípravu a výsledky práce učitelky. Kladně hodnotila i přínos získaných poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kontrolní činnost ředitelky je součástí ročního plánu školy. Úkoly k hospitaci stanoveny nejsou. Z rozhovorů s učitelkami vyplynulo, že v loňském roce byla sledovaným jevem především kvalita plánování vzdělávací činnosti ve třídě, o čemž rovněž svědčí založené tematické plány, které dokladují jejich kvalitativní vývoj.

Hodnocení kontrolních mechanismů je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celková kvalita řízení MŠ je vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení podle § 13a odst 2 a § 13b zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů ze dne 3. srpna 1999
- Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998 - 1999
- Koncepce mateřské školy v Brněnci (dlouhodobá)
- Roční plán MŠ Brněnec pro školní rok 1999 - 2000
- Týdenní tematické plány vzdělávací činnosti a denní příprava učitelky
- Vnitřní řád MŠ pro rodiče
- Vnitřní řád MŠ pro personál
- Opatření zřizovatele MŠ V Brněnci ze dne 8. ledna 1998
- Denní režim
- Ranní filtr
- Evidence dětí
- Povolená výjimka z počtu dětí ve třídě
- Pověření rodičů k odvádění dětí z MŠ
- Diagnostika dětí
- Personální dokumentace
- Rozvrh služeb učitelek
- Zápis z schůzek rodičů
- Zápis z pedagogických porad
- Zápis z schůzek s rodiči
- Přehled čerpání finančních prostředků za r. 1999

ZÁVĚR

V mateřské škole jsou vytvořeny pro vzdělávací činnost vynikající podmínky. Předškolní výchova je prováděna v úzké spolupráci s rodinou. Svědomité a cílené řízení umožňuje a podporuje tvůrčí pedagogickou práci. Celkové hodnocení mateřské školy je vynikající.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Marcela Pechancová

M. Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 15. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. listopadu 1999

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Ludmila Lujková

Lujková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-26	104 428/99
Zřizovatel	1999-11-26	104 429/99

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány